

داروهای گیاهی

تهیه و تنظیم: دکتر زهره جلوداریان

فلفل قرمز

● کاهش درد ناشی از دیابتیک، نوروپاتی، آرتрит، روماتوئید،
اوستئوآرتريت

● مکانیسم اثر

● کاپسایسین از طریق تهی کردن ماده P از فیبرهای عصبی C و کاهش
انتقال ایمپالس های درد به CNS سبب بروز اثرات ضد درد خود
می شود.

هشدارها

- از تماس دارو با چشم و نیز پوست زخم و آسیب دیده باید اجتناب کرد.

عوارض جانبی

- احساس سوزش و گرما در محل تبوین دارو روی پوست، سرفه، عطسه

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
کرم موضعی پیرسین ۰.۰۷۵%	داروسازی ابوریحان [ایران]
کرم کاپسایسین-ناژو ۰.۰۲۵%، ۰.۰۷۵%	داروسازی ایران ناژو [ایران]
اسپری بینی آلرگل: برطرف کننده حساسیت فصلی، آبریزش بینی، سردرد سینوسی، گرفتگی سینوسها و عطسه کاپسائیسین، عصاره فشرک گزنه، اسانس رزماری، اسانس اکالیپتوس، منتول و ویتامین C	داروسازی گل دارو [ایران]
پماد کاپسیان	داروسازی گل دارو [ایران]
کرم کاپسایسین-مدیفارم ۰.۰۲۵%، ۰.۷۵%	داروسازی کیش مدیفارم [ایران]

اوکالیپتوس

• نام علمی گیاه

• Eucalyptus spp :

به معنی گونه های مختلف اکالیپتوس از جمله :

Eucalyptus obliqua

این گیاه برای درمان التهاب سینه، ریه ها، بینی و گلو بکار می رود و می تواند برخی از گونه های باکتری و همپنین برخی از انواع قارچها را از بین ببرد. وقتی از این گیاه دارویی برای مصرف موضعی استفاده می کنید، می تواند درد رماتیسمی را تسکین بخشد. قبل از مصرف این دارو با پزشک معالج خود مشورت و از دستورات ایشان پیروی کنید.

هشدارها

در دوران بارداری یا شیردهی از مصرف اکالیپتوس پرهیز کنید. روغن این گیاه اگر استعمال موضعی داشته باشد، سمی نیست. اما نباید از این گیاه برای مصارف داخلی استفاده کرد. انجمن فرآورده های گیاهان دارویی آمریکا برگ اکالیپتوس را از نظر بی فطری در ردیف ۲ و درجه دو ارزیابی کرده است. درجه ۲ به معنای این است که در کاربرد این گیاه محدودیت هایی متصور است.

تولید کننده [کشور]	نام تجاری دارو
داروسازی دینه ایران (مجمع صنایع) [ایران]	اکالپیتوس اینهالر
داروسازی گل دارو [ایران]	کرم کلدراب: تففیف سرفه، کاهش درد عضلات و مفاصل (اسانس اوکالپیتوس ۱/۲٪، پودر کامفر خالص ۵/۲٪ و منتول ۲/۸٪)
داروسازی گل دارو [ایران]	پماد ب.ب کلد: درمان برونشیت، سینوزیت، آبریزش بینی، سرفه کودکان (اسانس اوکالپیتوس ۲٪، منتول ۱,۵٪، تیمول ۰,۵٪)
داروسازی گل دارو [ایران]	محلول بخور اکالپیتوس
داروسازی گیاه اسانس [ایران]	اسپری بینی سینول: سردردهای میگرنی و سینوزیتی، تسکین حالت های آلرژیک و سینوزیت (فلفل قرمز، اکالپیتوس، رزماری و آلوئه ورا)
داروسازی گیاه اسانس [ایران]	بخور فیتوسین: رفع احتقان بینی در سرماخوردگی، ضد عفونی کننده محیط (اسانس اکالپیتوس و اسانس نعناع فلغلی)

یونجه زرد اکلیل الملک

● نام علمی گیاه: *Melilotus Officinalis*

این دارو برای ترمیم زخمهای مزمن متابولیک بخصوص زخم پای دیابتیک کاربرد دارد.

مکانیسم اثر

داروی آنژی پارس دارای عصاره گیاه میلوتوس افسینالیس می باشد که سبب بهبود جریان خون، رگزایی و کاهش التهاب زخم پا ناشی از دیابت می شود.

نکات قابل توصیه

دارو را دور از نور مستقیم، رطوبت و دسترسی اطفال نگهدارید.

• موارد منع مصرف

- عفونت کنترل نشده، با ترشح قابل مشاهده و یا با قرمزی زخم با پهنای ۳ سانتیمتر.
- درگیری استخوان در ناحیه زخم و یا وجود استئومیلیت (عفونت استخوانی).
- بارداری و شیردهی.
- هرگونه سابقه آلرژی به دارو.
- نارسایی کلیه در سطحی که مقدار کراتینین خون به بیش از ۵/۲ برسد (در صورتی که کراتینین بین ۵/۲-۵/۱ باشد به جای روزانه دو کپسول، روزی یکپسول استفاده شود).
- بچه های زیر ۱۵ سال

هشدارها

بیماریهایی مانند سرطان و التهاب عروق که با بهبود زخم تداخل دارد .

اعتیاد به الکل

نقص مزمن کارکرد کلیه، همودیالیز یا دیالیز صفاقی،

عمل باز قلب در طی ۶ ماه گذشته،

سیروز یا بیماری کبدی پیشرفته .

بیماران دارای اختلال در گردش خونی موضعی (مار و مزمن)، بافتنهای با فونرسانی پایین.

• عوارض جانبی

اگرچه عوارض این دارو همیشه و در همه افراد دیده نمیشود، اما ممکن است شامل واکنشهای حساسیتی به گیاهان موجود در دارو، فارش، کهیر، اختلالات دستگاه گوارش مانند تهوع، استفراغ و گاستریت (در بیمارانی که به ژلاتین پوکه کپسول حساسیت دارند) بشود.

همچنین در موارد استفاده از پماد ممکن است سبز شدن موضعی پوست در نواحی که دارو استعمال میشود دیده شود.

• تداخل دارویی

کورتیکواستروئیدها، سرکوبگرهای ایمنی، رادیوتراپی، شیمی درمانی

نام تجاری دارو	تولیدکننده [کشور]
کپسول آنژی پارس	داروسازی رز فارمد [ایران]
پماد آنژی پارس	داروسازی رز فارمد [ایران]

● مقدار مصرف:

دارو باید تحت نظر پزشک مصرف شود، اما دوز معمول آن بدین ترتیب است:
پماد: یکبار در روز استفاده شود، بدین ترتیب که پس از شستشو با نرمال سالین یا آب تمیز و خشک کردن موضع، یک لایه ضمیمه حاشیه زخم و یک لایه نازک برای پوشاندن زخم استفاده شود، حداقل بمدت ۵/۰ تا ۱ ساعت زخم را نپوشانید. شروع اثر دارو تقریباً از هفته دوم مشاهده میشود. متوسط دوره مصرف ۴۵ روز است، اگرچه زمان قطع دارو بسته به اندازه زخم و صلاحدید پزشک معالج دارد.
کپسول: دو بار در روز، هر بار یک کپسول با یک لیوان پر از آب، ۱ ساعت بعد از غذا میل شود. شروع اثر دارو تقریباً از هفته دوم مشاهده میشود. متوسط دوره مصرف ۴۵ روز است، اگرچه زمان قطع دارو بسته به اندازه زخم و صلاحدید پزشک معالج دارد.

زردچوبه

• موارد مصرف

نام علمی گیاه *Curcuma longa* :

این گیاه از خانواده زنبیل است. نام لاتین این گیاه turmeric است .

زردچوبه به دلیل خصوصیات **آنتی اکسیدانی** قوی خود یکی از مؤثرترین مواد در جلوگیری از سرطانی شدن سلول‌های بدن است. این گیاه همچنین موجب افزایش ترشح انسولین و **کاهش قند خون** در بیماران دیابتی می‌گردد. کارآزمایی‌های بالینی زیادی در ارتباط با فواید مصرف روزمره زردچوبه گزارش شده است گفته شده است که زردچوبه میتواند شدت علائم **بیماری آلزایمر** را کاهش دهد. همچنین ماده مؤثر زردچوبه یعنی **Curcumin** اثرات **ضد التهابی** و **ضد درد** شبیه داروهای مسکن معمولی را دارا میباشد. در درمان پسوریازیس، دردهای دندان و لثه، مارگزیدگی و عقرب‌گزیدگی از این گیاه استفاده میشود .

زردچوبه **کلسترول خون** را کاهش می‌دهد .

مردم سری لانکا روزانه مقادیر زیادی زردچوبه مصرف می‌کنند و سرطان ریه، کولون، پروستات و پستان در این کشور نسبت به کشورهای غربی کمتر است.

مکانیسم اثر

اثر ضدالتهابی کورکومین با اثر ضدالتهابی داروهای استروئیدی و غیر استروئیدی با فنیل بوتازون قابل مقایسه است. این دارو با مهار سنتز پروستاگلاندین های التهابی، اثر ضدالتهاب خود را آشکار میسازد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
پماد اکبر ۲: درمان دردهای مفصلی ، عضلانی و روماتیسمی (عصاره آویشن ، گزنه ، زردچوبه و اسانسهای نعنا و هل)	داروسازی حکیم مومن تیریزی [ایران]
کپسول فیتوآرتريت: برطرف نمودن درد ، سفتی و سفتی مفاصل ناشی از التهاب روماتیسمی (عصاره خشک زردچوبه، کندر، عصاره خشک زنجبیل و عصاره گیاه پنجه گره Cats claw)	داروسازی گل دارو [ایران]

همیشه بهار کوهی

● نام علمی گیاه: *Arnica montana*

پمار تروماهرب - داروسازی گل

دارو: موثر در درمان کوفتگی ها و صدمات عضلانی

ورزشکاران، ضرب دیدگی، خون مردگی، دردهای

عضلانی و کمردرد.

(حاوی عصاره های گیاهان همیشه بهار کوهی،

هاماملیس، شاه بلوط هندی، بابونه، مریم گلی و

پودر کامفروتیمول).

همیشه بهار

نام علمی گیاه: *Calendula officinalis*

نام انگلیسی: marigold

گلبرگ های خشک همیشه بهار در داروسازی استفاده می شود .

کالاندولا در همیوپاتی با مقادیر بسیار ناچیز مصرف می شود ولی عمدتاً بصورت موضعی در **کبودی**، **بریدگی** و **سوفتگی** های سطحی بصورت تئور، پماد و محلول شستشو کاربرد دارد. همچنین در **عفونت های خفیف** موثر است .

کرم همیشه بهار در **هموروئید** مصرف می شود .

فراورده های کالاندولا در **درماتیت** (نوعی التهاب پوست) و همچنین در **اوتیتیس مدیا** (عفونت گوش میانی) بصورت قطره گوشی کاربرد دارد.

موارد منع مصرف

مصرف خوراکی فراورده های همیشه بهار با داروهای آرامبخش، در بیماران با فشار خون بالا و بیماران دیابتی منع مصرف دارد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
پماد کالاندولا	داروسازی دینه ایران (مجتمع صنایع) [ایران]
پماد کالاندنیکس	داروسازی سبز دارو [ایران]
کرم آرنی گل: موثر در درمان کوفتگی ها و صدمات عضلانی ورزشکاران، ضرب دیدگی، فون مردگی، دردهای عضلانی و کمردرد. (عصاره گیاهان همیشه بهار کوهی، آقونیطون شاییزک، همیشه بهار، علف چای و سداب، آب هاماملیس)	داروسازی گل دارو [ایران]
کرم کالندیت - ای	داروسازی گل دارو [ایران]
کرم ماموگل: جلوگیری و درمان ترک سینه مادران شیرده و درمان ترک پوست شکم در دوران بارداری (عصاره تغلیظ شده گیاه همیشه بهار و گل)	داروسازی گل دارو [ایران]

اکلیل کوهی

• موارد مصرف

نام علمی گیاه : *Rosmarinus officinalis*

■ روغن رزماری باعث تقویت حافظه می شود. و باعث افزایش ملایم فشار خون می گردد. اثرات ضد باکتری، ضد قارچ و ضد ویروس دارد. مخصوصا بر روی باکتری های زیر اثر فراوانی دارد:

Staphylococcus aureus, *S. albus*, *Vibrio cholerae*, *Escherichia coli*, and *Corynebacteria*.

■ مطالعات جدید نشان دهنده اثرات ضد سرطان این گیاه است. امروزه در درمان مننژیت کریپتوکوکال و پنومونی ناشی از ایدز کاربرد دارد.

■ روغن طبیعی آن مجرای تنفسی را باز می کند.

با مالیدن پودر رزماری روی بدن بوی ایبار شده از باکتری و قارچ از بین می رود.

- قبل از تمیز کردن زخم، برگ‌های تازه را روی قسمت مورد نظر قرار دهید تا مانع از عفونی شدن آن شود.
- دم کرده آن به طور طبیعی خستگی مفراط را برطرف می‌کند.
- تاثیر ضداسپاسمی دارد و ناراحتی‌های گوارشی را برطرف می‌کند.
- اثرات آنتی اکسیدان دارد.
- اثر تحریک رشد مو دارد.
- محرک ترشح صفرا و باعث بهبود عملکرد کبد و معده است.

• موارد منع مصرف

در صورت حاملگی، فشار خون بالا، صرع منع مصرف دارد مگر مقادیر بسیار ناچیز. و در صورت مسمومیت با این گیاه مقادیر فراوانی آب میل کنید.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
محلول تقویت مو و ابرو رزماری	داروسازی باریج اسانس [ایران]
پماد رزامینت	داروسازی سبز دارو [ایران]
پماد رزماری: تسکین دهنده دردهای عضلانی و مفصلی ، نورالژیها و جهت تسکین درد عضلات قفسه سینه (اسانس رزماری ۲/۴ گرم - کامفر ۱/۲ گرم - منتول ۱/۲ گرم)	داروسازی گل دارو [ایران]
پماد رومارن	داروسازی گیاه اسانس [ایران]

Medplant.ir

weqbi\$uf'!L

پنجه شیطانی

● موارد مصرف

نام علمی گیاه: Harpagophytum procumbens

این گیاه به نام devil's claw شناخته می شود .

اثرات ضد درد، آرامبخش و ادرار آور این گیاه در فارماکوپه انگلستان ثبت شده است. اغلب مطالعات نشان دهنده این موضوع است که اثر ضد درد این گیاه بیشتر بر دردهای مزمن موثر است تا دردهای حاد .

این گیاه درمان مؤثری برای ناراحتیهای ماهیچه ای عضلات میباشد، به عنوان مسکن، آرامبخش و ادرارآور نیز کاربرد دارد. تحقیقات به عمل آمده روی حیوانات نشان داده است که گیاه پنجه شیطان التهاب ناشی از آرتریت، راکاهش می دهد.

• مکانیسم اثر

مواد موثره گیاه پنجه شیطان عبارتند از هارپاگوزید، هارپاگید، فلاونوئیدها (لوتئولین، کامفرول) اسیدهای فنولیک، اسید سینامیک، اسید کافئیک، اسید کلروژنیک، کینونون ها و فیتواسترول .

اثرات ضد التهابی گیاه پنجه شیطان به گلیکوزیدهای ایریدوئید نسبت داده می شود.

موارد منع مصرف

مصرف این فرآورده در طول حاملگی و شیردهی توصیه نمی‌شود .
در بیماران دیابتی، اختلالات قلبی و عروقی و فشار خون بالا منع مصرف دارد.

هشدارها

این گیاه باعث تحریک اسید معده می‌شود و در بیماران با زخم گوارش باید با احتیاط استفاده شود .
همچنین در بیماران با سنگ صفرا با احتیاط مصرف شود.

تداخل دارویی

عصاره گیاه پنجه شیطان می‌تواند با اثر داروهای وارفارین و تیکلوپیدین تداخل داشته باشد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص دلتفین: کمک به بهبود مشکلات عضلانی-اسکلتی حاوی عصاره خشک ریشه پنجه شیطان	Ardeypharm Gmbh [ایران]
قرص تالنتال ۴۸۰ میلی گرم	داروسازی رازک [ایران]
پماد موضعی رهامین	داروسازی رها [ایران]
قرص روکشدار روماتوگل: آرتریت روماتوئید، التهاب مفاصل، استئوآرتریت و دردهای قاعدگی (۴۸۰ میلی گرم عصاره گیاه پنجه شیطان)	داروسازی گل دارو [ایران]

هاماملیس

• موارد مصرف

نام علمی گیاه: *Hamamelis virginiana*

مهمترین موارد مصرف هاماملیس ناراحتی های مربوط به عروق فونی مانند زخم ها ،
بریدگی ها ، پاره شدگی ها ، واریکوزیس ، خونریزی زیاد در قاعدگی ، بواسیر و آماس و
التهابات موضعی است .

بصورت دهان شویه، برای التهابات حلق و گلو همچنین در اسهال به عنوان قابض کاربرد
دارد .

پوست و برگ های هاماملیس دارای تا ۱۰ درصد تانن هستند. تانن ها تا حد زیادی با
پروتئین ها وارد واکنش شده و دارای خواص قابض هستند.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
پماد همرکس	داروسازی سبز دارو [ایران]
پماد هموروهرب	داروسازی گل دارو [ایران]

مواد مؤثره :

هاماملیس دارای فلاونوئید ها، تانن (هاماملی تانن، پروانتوسیانیدین) و مقدار کمی اسانس فرار می باشد.
- آثار فارماکولوژیک :

هاماملیس به علت وجود تانن ها و فلاونوئیدها در آن دارای اثر **قابض** و **آنتی سپتیک** است. دارای اثر قوی **ضد التهاب** بوده و التهاب را کاهش می دهد. اثرات **ضد اکسیدان**، محافظت کننده در مقابل اشعه های مخرب و اثر ضد التهاب هاماملیس تماماً به اثبات رسیده اند. هاماملیس در درمان **هموروئید**، نه تنها التهاب را برطرف می نماید بلکه دارای اثر ضد **درد** نیز می باشد. این گیاه خارش، تحریک و سوزش مقعد را برطرف می سازد. اثر ضد عفونی کننده تانن های موجود در هاماملیس از عفونت موضع جلوگیری نموده و بدین ترتیب به بهبود سریع تر عارضه کمک می نماید. تانن و دیگر مواد قابض در پماد هموروهرب عروق متسع شده و پرخون مقعد را در محل هموروئید منقبض نموده و محل آسیب را کوچک کرده و در نتیجه خونریزی را کاهش می دهد.
-موارد احتیاط :

-پماد هموروهرب برای استعمال موضعی تهیه شده است. از تماس دست های آلوده به پماد هموروهرب به چشم ها پرهیز شود.
-عوارض جانبی :

-این دارو ممکن است در افراد حساس به گیاهان دارویی ایجاد واکنش های آلرژیک مختصر نماید. در صورت بروز این آثار مصرف دارو قطع و با پزشک یا داروساز مشورت شود.

شاه بلوط هندی

موارد مصرف

نام علمی گیاه: *Aesculus hippocastanum*
نام لاتین این گیاه: Horse Chestnut است.

عصاره استاندارد شده دانه شاه بلوط هندی برای بیماری های مربوط به عروق، مانند **واریس** و **پیشگیری از آسیب عروق**، اثرات **ضد التهاب** و خنثی نمودن **رادیکال های آزاد** کاربرد دارد.

مهمترین مصرف این گیاه در نارسائی های مزمن عروقی تأیید شده است. در درمان التهاب عضلات صاف متعاقب صدمه و جراحی و جراحات دردناک مصرف می شود.

مکانیسم اثر

- براساس آزمایشات به عمل آمده ، عصاره شاه بلوط هندی با اثرکاهش نفوذپذیری عروق و بهبود جریان برگشتی خون سیاهرگی وکاهش آنزیم های لیزوزومی ، مانع شکسته شدن موکوپلی ساکاریدهای دیواره مویرگها گردیده و از تشکیل کیسه های سیاهرگی هموروئید و واریس جلوگیری به عمل می آورد و با ممانعت از انتقال پروتئین ، الکترولیت ها و آب به فضای بین بافتی ، مانع تشکیل ادم در بافت ها می گردد .
- این عصاره با تقویت مویرگها و رگهای خونی نه تنها از ابتلا به بیماریهایی مانند واریس و هموروئید جلوگیری می نماید بلکه با بازسازی جراحات و التهابات عروق و استحکام دیواره رگهای ضعیف موجب تسریع در درمان می گردد.

● موارد منع مصرف

- مصرف آن در افراد با بیماری کلیوی مزمن توصیه نمی گردد.

به دلیل عدم اطلاعات کافی ، از این دارو در دوران بارداری ، شیردهی و کودکان زیر ۱۲ سال استفاده نگردد.

● نکات قابل توصیه

به علت وجود ساپونین باعث التهاب دستگاه گوارش می شود. این گیاه با داروهای ضد انعقادی مانند ترکیبات کومارین تداخل دارد و سایر عوارض جانبی گزارش شده با این گیاه شوک، گرفتگی عضلانی، تهوع، استفراغ و کهیر می باشد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص فیتوون ۵۰ میلی گرم	داروسازی امین [ایران]
قرص روکشدار ونوویتال	داروسازی دینه ایران (مجمع صنایع) [ایران]
قرص ونوگل: درمان واریس سطحی و عمیق وریدی، ادم پاها، فلیپ، برطرف کننده درد و احساس سنگینی ناشی از نارسایی مزمن وریدی و درمان کمکی هموروئید	داروسازی گل دارو [ایران]
پماد ونوگل	داروسازی گل دارو [ایران]

داروهای گیاهی 2

بادرنجبویه

موارد مصرف

• نام علمی گیاه: *Melissa Officinalis*

گیاه بادرنجبویه در پزشکی موارد مصرف متعددی دارد. بعضی از این موارد مصرف فوق‌العاده عبارتند از:

اضطراب، بی خوابی، سوء هاضمه، تهوع، نفخ، بیش‌فعالی، دیسمنوره، سردرد، دندان‌درد، عفونت، آلزایمر، روماتیسم، فشارخون بالا، کولیک.

مصرف تنفسی:

در درمان آلزایمر

موضعی: در درمان تبخال، کمپرس زخم‌های جراحی (روغن‌های آروماتیک اثرات فوق‌العاده‌ای بر روی زخم‌ها دارند. از این جهت که این روغن‌ها اکسیژن ناپیزی دارند و باکتری‌های هوازی به اکسژن زیادی احتیاج دارند)، بی‌حس‌کننده موضعی، نیش‌حشرات.

• مقدار مصرف:

چای اکپسول / پودر: ۱.۵ تا ۴.۵ گرم پودر خشک
بصورت دم کرده ۳ بار در روز .
گرم: عصاره ۱ به ۷۰ دو تا چهار بار در روز
در محل ضایعه ..

تنتور: ۱ تا ۳ میلی لیتر ۳ بار در روز
عصاره غلیظ شده: ۶۰ قطره روزانه
اسانس: استنشاق

• مکانیسم اثر:

قسمت های مورد استفاده گیاه: برگ، روغن برگ که مقتوی سیترونلول، سیترال و
سیترونال به همین دلیل به روغن بادرنجبویه لیمون بالم نیز گفته می شود .
ترکیبات شیمیایی آن: کافئیک اسید، انواع فلاونوئید، رزمارینیک اسید.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
ژل ملیسان ۵ گرمی	داروسازی گل دارو [ایران]
ژل ملیسان ۳۰ گرمی	داروسازی گل دارو [ایران]

نعنا

• موارد مصرف

دم‌کرده برگ نعنا را برای تقویت و رفع نفخ معده و روده مصرف می‌کنند.

ضد اسپاسم و ضد نفخ.

بنور نعناع خاصیت ضد عفونی‌کنندگی دارد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قطره کارمینت	داروسازی پور سینا [ایران]
قطره پرسیکا	داروسازی پور سینا [ایران]
محلول استاپ اسنورینگ	داروسازی گل دارو [ایران]
قطره ضد نفخ	زی گیاه اسانس [ایران]
ژل هات آیس	زی گیاه اسانس [ایران]

صبر زرد

- موارد مصرف

نام علمی گیاه: Aloe vera

- این گیاه واجد ویژگی‌های مهم درمانی از جمله **تقویت و تعدیل دستگاه ایمنی** بدن در بیماری‌های التهابی و ویروسی (مثل تبخال)، ترمیم **زخم**، ترمیم آسیب‌های ناشی از **سوفتگی** و **ضد التهاب** است. از جمله کاربردهای ژل آلوئه‌ورا، استفاده از آن در بیماری **برگشت اسید معده به مری** است. این بیماری به علت عدم کفایت اسفنکتر تفتانی مری ایجاد و برگشت محتویات اسیدی معده به مری بانی آسیب وارد آمدن به مفاظ مری و نشانه‌هایی مانند سوزش سردل، سرفه‌های خشک، تنفس بدبو، خونریزی و زخم مری می‌شود. نحوه تاثیر ژل آلوئه‌ورا هنوز مشخص نیست.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص آلوئه ورا ماسیما فورزا	ESI [ایتالیا]
شربت باریج آلوئه ورا	داروسازی باریج اسانس [ایران]
شربت آنتی رفلاکس- بی	داروسازی باریج اسانس [ایران]

انار

• موارد مصرف

• نام علمی گیاه **Punica granatum** و **Punica malus**

این گیاه به انگلیسی **Pomegranate** نامیده می شود .

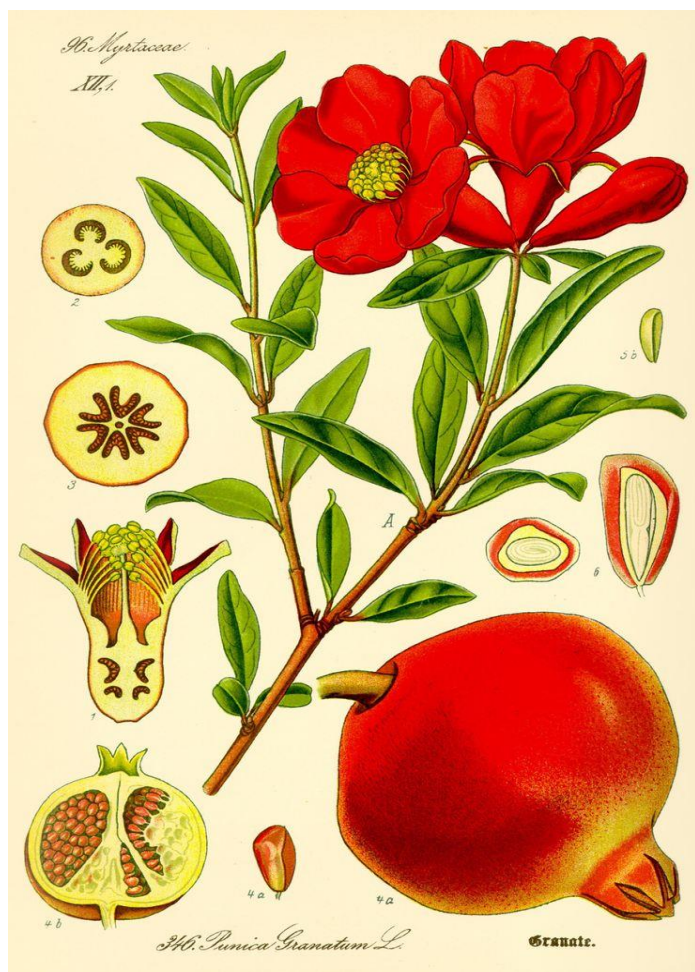
درخت انار بومی کشور ایران است و در هند، جنوب شرق آسیا و مناطق هیمالیا بطور طبیعی یافت می شود .

انار دارای اثرات درمانی فوق العاده ای است. مهمترین اثرات درمانی انار مربوط به

اثرات **آنتی اکسیدان، آنتی کارسینوژن و ضد التهابی** آن است .

در درمان بیماری های قلبی عروقی، سرطان، دیابت، مشکلات جنسی، عفونت های باکتریال، آلزایمر، پاقی و حتی اثر اشتها آور .

• میوه‌ای است سرشار از ویتامین و به علت داشتن آهن و سایر عناصر دیگر دیرهضم می‌باشد. خوردن دانه‌های انار به مراتب بهتر از نوشیدن آب انار است. انار میوه‌ای است که به آن خون‌ساز می‌گویند و به همین علت بهترین موقع برای مصرف آن صبح و قبل از صبحانه است. انار مقوی قلب، مفرح، دفع‌کننده چربی، ربّ انار، برگ انار در ضعف معده، کمی اشتها، تهوع، ضعف عمومی، تصفیه خون، فاصله در دختران جوان و در رفع میگرن مفید است. دانه‌های میوه جنگلی انار در معالجه اسهال بسیار موثر است.

مکانیسم اثر

- بخش های مختلف انار مفتوی مواد مختلف است :
- **آب انار:** دارای آنتروسیانین ها، گلوکز، آسکوربیک اسید، الازیک اسید، گالیک اسید، کافئیک اسید، کاتشین، کوئرستین، روتین، مینرال های فراوان و مقادیری آهن و اسیدهای آمینه است .
- **روغن هسته انار:** ۹۵ درصد پانیسیک اسید (punicic acid)، الازیک اسید، و سایر اسیدهای چرب .
- **پوسته تازه:** گالیک اسید و سایر اسیدهای چرب، کاتشین، کوئرستین، روتین و سایر فلاون ها و آنتوسیانیدها .
- **برگ انار:** تانن (پونی کالین و پونی کافولین)، گلیکوزیدهای فلاون مانند لوتئولین .
- **گل انار:** گالیک اسید، یورسولیک اسید، تری ترپنوئیدها .
- **ریشه و پوست انار:** الازیتانین ها مانند پونی کالین ، انواع مختلفی از آلکالوئید .
خواص آنتی اکسیدانت انار عمدتاً مربوط به الازیک اسید می باشد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص انار	داروسازی امین [ایران]
شربت اشتها آور باریج	داروسازی باریج اسانس [ایران]

آویشن شیرازی

- موارد مصرف

- نام علمی گیاه: *Zataria multiflora*

- آویشن شیرازی گیاه بومی ایران است و

در منابع معتبر کاربرد این گیاه در درمان سرفه و برونشیت تأیید شده است .

- اثرات آنتی باکتریایی مخصوصاً بر روی باکتری پروسلوز، استافیلوکوک آرتوس آشکاری دارد .

- در درمان اسپاسم های گوارشی، خونریزی زیاد در قاعدگی (Menorrhagia) و به عنوان ضدقارچ کاربرد دارد.

تولید کننده [کشور]

نام تجاری دارو

داروسازی باریج اسانس [ایران]

شربت برنکوباریج

آویشن

• موارد مصرف

- نام علمی گیاه: *Thymus vulgaris*
- نام انگلیسی گیاه: garden thyme

• گیاه آویشن برای درمان آسم، سرفه‌های خشک مکرر، آمفیزم و برونشیت است. **پای دم کرده** آن را نیز برای درمان عفونت گوش میانی، نفخ و تهوع استفاده می‌کنند. عصاره آویشن حاوی ماده‌ای به نام «**تیمول**» است که برای بیماری آسم مفید است. حمام آویشن برای مبتلایان به دردهای عضلانی، مفصلی و روماتیسمی مفید است. **پماد** آویشن برای نیش و گزیدگی حشرات موثر است. در حاملگی مصرف این گیاه **ممنوع** است اما در دوران شیردهی منع ندارد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
شربت تیمکس	داروسازی ایران داروک [ایران]
شربت برونکلدین	داروسازی سبز دارو [ایران]
شربت دیاتوسین (رژیمی)	داروسازی گل دارو [ایران]
شربت توسیان	داروسازی گل دارو [ایران]
شربت توسیان اطفال	داروسازی گل دارو [ایران]
شربت دروزیل با عسل	داروسازی گیاه اسانس [ایران]
شربت دروزیل	داروسازی گیاه اسانس [ایران]
قطره دروزیل	داروسازی گیاه اسانس [ایران]
شربت تیمیان	داروسازی مینا [ایران]

گل ساعتی

موارد مصرف

نام علمی گیاه: *Passiflora incarnata*
نام انگلیسی: purple passionflower و maypop

مهمترین کاربرد گل ساعتی به عنوان آرامبخش و خواب آور همراه با سایر گیاهان مخصوصا برای اطفال کاربرد دارد. فراورده هایی به عنوان کاردیوتونیک از این گیاه در آلمان موجود است. **اضطراب:** در درمان اضطراب خفیف تا متوسط موثر می باشد.

بی خوابی: اثر خواب آوری ملایمی دارد و روز بعد اختلال هشیاری برای فرد ایجاد نمیکند و بخصوص در روزهایی که فشارکاری و فکری زیاد بوده است، موثر است.

دروهای عصبی: در درمان دردهایی که منشأ عصبی دارند، موثر می باشد.

گرگرفتگی: در درمان گرگرفتگی دوران یائسگی موثر می باشد.

ترک اعتیاد: در مصرف توام با داروهای ترک اعتیاد باعث کاهش اضطراب، بی خوابی، اسپاسم عضلانی و دیگر علائم مین ترک اعتیاد می گردد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
محلول خوراکی سداسل	داروسازی اهورا دارو [ایران]
شربت بی بی سد گل ساعتی، زنبیل، بابونه، بادرنجبویه، نعناع فلفلی و عناب	داروسازی گل دارو [ایران]

جین سنگ

• موارد مصرف

- نام علمی گیاه: *Panax ginseng*
- جنس های دیگر این گیاه مانند: *Panax notoginseng*
- و *Panax bipinnatifidus* می باشند.
- بیش از ۱۱ گونه از این گیاه وجود دارد .

- اثرات درمانی زیر برای چینسینگ بیان شده است :
- افزایش توان ذهنی، افزایش قدرت جسمانی، بهبود فعالیت حافظه افزایش شادابی و نشاط، افزایش قدرت تحمل و پایداری، از بین بردن استرس، مقابله با پیری و عوارض آن، تقویت سیستم ایمنی بدن تنظیم سوخت و ساز (متابولیسم) بدن، جلوگیری از سردرد، بهبود بی خوابی و بد خوابی، کاهش عوارض یائسگی، برطرف ساختن یا بهبود مشکلات جنسی، رفع خستگی، ضعف و بی حالی، افزایش قدرت سیستم قلبی و عروقی، تنظیم فشار خون (کاهش دهنده فشار خون در صورت بالا بودن آن و افزایش دهنده فشار خون در صورت پایین بودن آن) تنظیم سطح قند خون بدن، مقابله با افسردگی، تقویت کننده قوای عمومی بدن و به ویژه تقویت کننده توانایی جنسی مردان، کاهش میزان و شدت سرماخوردگی در فصل زمستان .
- مطالعات مدرن امروزی بر روی خواص فند سرطان، تنظیم قند خون، برطرف نمودن خستگی و تقویت ایمنی این گیاه متمرکز شده است.

- موارد منع مصرف

به علت عدم وجود مطالعات کافی مصرف این گیاه در حاملگی و شیردهی منع مصرف دارد. با توجه به این که مواردی از تراتوژنیسیته در موش دیده شده ولی تا کنون در مورد انسان گزارش نشده است.

- عوارض جانبی

مصرف مقادیر زیاد این گیاه ممکن است باعث افزایش فشارخون، سردرد، بی خوابی، اسهال و راش های پوستی ایجاد کند.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
کپسول لاوویگ	داروسازی سبز دارو [ایران]
شربت تونیک جین سین	داروسازی گل دارو [ایران]
کپسول جین سین	داروسازی گل دارو [ایران]
کپسول روجینسینگ ۵۰۰ میلی گرم	شرکت داروسازی قائم

برگ سنا

• موارد مصرف

نام علمی گیاه: *Cassia Angustifolia*

برگ و تنم سنا به عنوان ملین بصورت پودر یا چای مصرف می شود. ضمناً در درمان یبوست های مزمن کاربرد دارد. همچنین دارای خاصیت مدر، تسکین دهنده اضطراب و آسم، بواسیر و درمان فارش های پوستی می باشد.

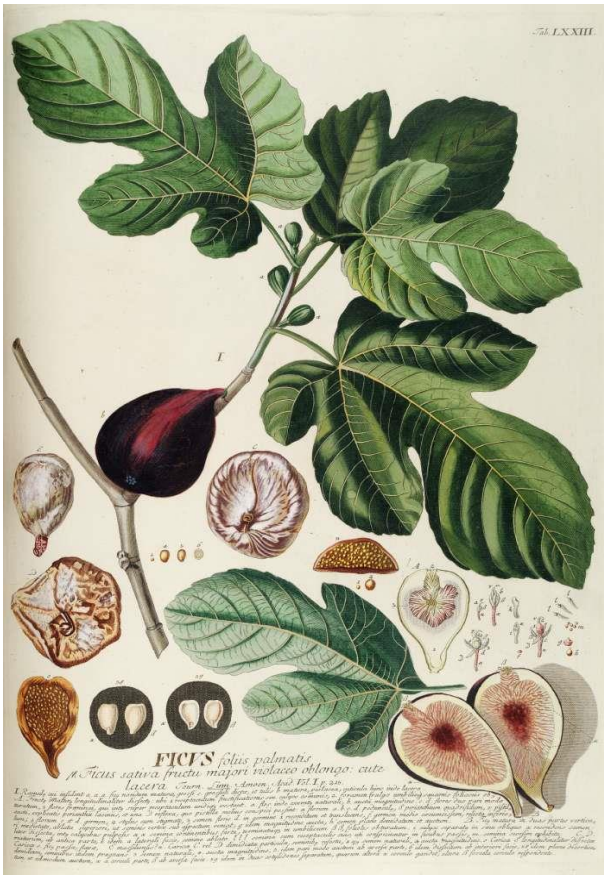
• مکانیسم اثر

سنوزیدها (sennosides) و سایر آنتروکینون های موجود در گیاه سنا عامل اصلی اثر ملین آن است. سنوزیدها حرکات گوارش را افزایش می دهند و آنتروکینون ها باعث تحریک دیواره روده و رفلاکس گوارش می شوند.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص سنالاکس	داروسازی ایران داروک [ایران]
شربت سنا-گراف	داروسازی ایران داروک [ایران]
قرص سی لاکس	داروسازی دینه ایران (مجتمع صنایع) [ایران]
کپسول لاکس فول	داروسازی سبز دارو [ایران]
قرص روکشدا سنالین ۷.۵	داروسازی گل دارو [ایران]
شربت سناگل	داروسازی گل دارو [ایران]
کپسول رولاکس	شرکت داروسازی قائم دارو [ایران]

انجیر

• موارد مصرف

نام علمی گیاه: Ficus carica
نام انگلیسی: Common Fig

مهمترین اثر درمانی انجیر خاصیت لاکساتیو آن است .

سایر خواص گیاه انجیر :

محافظة کبدی (Hepatoprotective activity)، کاهش دهنده قند
فون (Hypoglycemic activity)، کاهش دهنده چربی
فون (Hypolipidemic activity)، خاصیت ضد باکتری (Antibacterial activity)
activity)، ضد سرطان (Anticancer activity) و خاصیت آنتی اکسیدان (Antioxidant activity).

• مکاتسم اثر

مواد موثره موجود در بخش های مقتلف گیاه :

ساقه: کامپسترول (campesterol)، هنتریاکونتانول ..... (hentriacontanol)

برگ: آب (۶۷.۶۰٪)، پروتئین، چربی، فیبر گیاهی

شیره انجیر: کائوپو (۲.۴٪) ، رزین، آلبومین، سرین، قند، مالیک اسید، آنزیم های پروتولیتیک، دیاستاز، استراز، لیپاز، کاتالاز و پروکسیداز .

دانه: دانه های خشک انجیر محتوی ۳۰ درصد روغن شامل اسیدهای چرب، اولئیک،

لینولئیک، پالمیتیک، استاریک .....

انجیر محتوی مواد موثره مقتلف از جمله: موسیلاژ، فلاونوئید، ویتامین، آنزیم نیکوتینیک اسید و تیروزین است.

نام تجاری دارو

تولید کننده [کشور]

شربت فیژان

داروسازی رازک [ایران]

نشوید: *Anethum graveolens*

موارد مصرف

- تفم شوید آثار درمانی بسیاری دارد از جمله به عنوان ضد تشنج، ضد درد، باد شکم، ادرار آور و برای تقویت معده به کار می رود.
- برای کسانی که اشتهای زیادی به غذا ندارند و لاغر هستند تفم شوید بهترین دارو است زیرا **اشتها را زیاد کرده** معده را نیرو می بخشد و انرژی به بدن می دهد. تفم شوید را می توان برای نافوشی معده، بی خوابی و ضد گاز معده بکار برد. خانم های شیر ده که شیر آنها کم است باید حتماً روزی چند بار دم کرده تفم شوید بخورند و یا در غذای خود مصرف کنند که به طور معجزه آسائی شیر آنها زیاد خواهد شد.

- پزشکی گیاهی ایران خواص فراوانی را برای شوید قائل است مثلاً در مورد درد شدید و ورم معده از دم کرده شوید بهره می‌جستند که اثر آرام بخش فوری دارد .
- تفم شوید در زنان باردار احتمال سقط جنین را به همراه دارد. برگ و ساقه‌های شوید برای پایین آوردن چربی خون مفید است.

نام تجاری دارو	تولید کننده
قرص آنتوم	داروسازی ایران داروک
قطره خوراکی دیل سان	داروسازی باریج اسانس
قرص اسلیم کوئیک (کرفس، شویید و پای سبز)	داروسازی گل دارو
شربت گل گریپ (دانه شویید و سدیم بیکربنات)	داروسازی گل دارو
کپسول لیپوهرب (خرفه، شویید، شنبلیله، زرشک و کنگر فرنگی)	داروسازی گل دارو
قطره کولیتیک	داروسازی گیاه اسانس
قطره خوراکی شویید	داروسازی گیاه اسانس
قطره شیرافزا (شویید، رازیانه، شنبلیله، زیره)	داروسازی گل دارو

زنجبیل

● نام علمی گیاه: **Zingiber officinale**

نام انگلیسی: **Ginger**

زنجبیل اثرات درمانی و تقویتی فراوانی دارد و موارد متعددی از استفاده این گیاه در منابع ذکر شده است :

-اثرات ضد باکتری و ضد ویروس دارد .

-تقویت کننده قوای جنسی برای آقایان و بانوان

-در گلو درد، سرفه و آئرشین

-تقویت سیستم ایمنی

-مماخضت در مقابل سرطان کولون و دستگاه گوارش

-مماخضت کبدی

-اشتها آور و کاهش دهنده دردهای گوارشی، بادشکن

-در روماتیسم، اوستئوآرتریس و دردهای مفصلی

● کاربرد دارد.

تولید کننده [کشور]	نام تجاری دارو
داروسازی گل دارو	کپسول زیتوما
داروسازی گل دارو	قرص و قطره آفرودیت (میوه فارغاسک، زنبیل، زعفران دارچین)
داروسازی گل دارو	شربت فیتو گریپ (زنبیل، بومادران، بابونه، نعناع و اکیناسه، آقطی)
داروسازی گل دارو	قطره استراگل (بابونه، پوست بید، سیر، قره قات، زنبیل و فلفل قرمز، عصاره خشک زالزالک)
داروسازی گل دارو	کپسول فیتو آرتريت (زردچوبه، کندر، زنبیل و پنجه گربه)
داروسازی گل دارو	کپسول ممورال (کندر، زنبیل)
داروسازی گل دارو	کپسول پروسکور (سبل، زنبیل، چای سبز، گزنه، رزماری و روغن تخم کدو)

• موارد منع مصرف

- مصرف زنجبیل در افراد دچار زخم معده و یا زخم دوازدهه و یا هم‌زمان با مصرف داروهای ضد انعقاد - که می‌تواند برای رقیق شدن خون شوند - اکیداً منع شده است. همچنین در مورد استفاده از گیاهان دارویی، بویژه اگر به نوزاد خود شیر می‌دهید یا باردار هستید با پزشک خود مشورت کنید.

گزنه

موارد مصرف

- مداوای **مباری ادرار** (پروستات)، درمان دستگاه تنفسی، کاتاره معده، ضد قند خون، افزایش دهنده گلبولهای قرمز خون. صرف نظر از جنبه‌های خوراکی که به صورت پخته همانند اسفناج خورده می‌شود و سرشار از مواد معدنی و مغزی است این گیاه حاوی ماده‌ای به نام سکرترین است که بهترین عامل جهت تحریک و به کار انداختن غدد ترششی هاضمه در معده، روده، کبد، لوزالمعده و کیسه صفرا است. خاصیت مهم دیگر آن کمک ساختن به سافته شدن گلبولهای سرخ و در نتیجه تنفس مناسب سلولهای بدن است. از نظر طبی این گیاه خواص عجیبی دارد، مدر است و بخصوص کسانی که از رماتیسم، نقرس، سنگ کلیه ناراحتند باید به آن توجه کنند. ضد اسهال است به ویژه در اسهالهای فطرناک که در هنگام شیوع وبا پیدا می‌شود بکار می‌رود، خونریزی‌ها (خون ریزی بینی، سینه و انواع دیگر) و فلت‌های ناراحت کننده (در سرماخوردگی و گرفتگی مباری تنفسی) را آرام می‌کند.

● مقوی است و به مادران شیرده جهت زیاد شدن شیر کمک می‌کند و عادت ماهانه زنان را تنظیم می‌نماید و یائچیان تأثیری دارد که اگر قاعده گی بطور غیر طبیعی قطع شود مجدداً آن را برقرار می‌کند. فون را تصفیه کرده و ضد کرم است. استعمال خارجی آن در موارد روماتیسم موفقیت آمیز بوده است. غرغره دهان با فراورده دارویی این گیاه یک ماده ضروری جهت ضد عفونی کردن دهان، رفع ورم و جراحات لثه و مدهوای آنتی‌بیوتیک به شمار می‌رود، لوسيون و کمپرس‌های گزنه در مراقبت‌های زیبایی مانند تمیز کردن پوست، از بین بردن آکنه، آکنه‌ها و جلوگیری از ریزش موی سر به کار می‌رود. قسمت‌های مورد استفاده: برگ‌ها، سرشاخه‌های گلدار و ریشه گزنه مورد استفاده قرار می‌گیرد. پراکنش جغرافیایی: در ایران در ییلاقات اطراف تهران، شمیرانات و در کرج، دامنه‌های البرز، کندوان، پل زنگوله، در مناطق شمالی در گیلان، در هرزویل و جنگل نودی، عمارلو، راه کبوترچاک به زردچیان، رودبار، آستارا، بندرگز و در آذربایجان در دامنه‌های سه‌نند، زنقاب، دیلمان و ارسباران بطور خودرود دیده می‌شود

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص اورتیدین ۱۵۰ میلی گرم	داروسازی باریج اسانس [ایران]
قرص روکشدار پروستاتان	داروسازی گل دارو [ایران]
قطره و قرص پروستاتان (ریشه و برگ گزنه تقم کدوی بدون پوست، گل بابونه، میوه فارغاسک، میوه انیسون)	داروسازی گل دارو [ایران]
کیسول پروسکور	داروسازی گل دارو

سرخارگل

موارد مصرف

نام علمی گیاه: **Echinacea purpurea**
نام انگلیسی: **coneflower**

پیشگیری و درمان سرماخوردگی، آنفلوآنزا و
سینوزیت، عفونت های مجاری تنفسی فوقانی و
مجاری ادراری، افزایش قدرت ایمنی بدن،
التهاب گوش میانی. در درمان عفونت قارچ
زنان (کاندیدا آلبکنس) بصورت واژینال کاربرد
دارد. خراورده های موضعی این گیاه در درمان
عفونت های موضعی و دمل های پُرکی استفاده
می شود.

مکانیسم اثر

مکانیسم اثربخشی این گیاه ناشناخته است و مواد موثره موجود در این گیاه آلکامیدها، پلی ساکاریدها و گلیکوپروتئین ها هستند .

اثرات ضدالتهاب این گیاه احتمالا به علت پلی ساکاریدهای با وزن مولکولی بالاست .

اثر درمانی بر روی زخم این گیاه به علت مهار آنزیم ها و هیالورونیداز باکتری هاست که این آنزیم ها باعث پراکنده شدن باکتری ها می شوند .

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
کپسول رمی کلد	داروسازی اهورا دارو
قرص روکشداد فیتوکلد (آقطی، اکیناسه، قتمی)	داروسازی گل دارو
کپسول ایمنوستیم طلایی	داروسازی گل دارو
محلول خوراکی ایمنوستیم	داروسازی گل دارو
قرص ایمواستیم (اکی هرب)	داروسازی گل دارو
قطره ایمونوساپورت	داروسازی گیاه اسانس

سنبل الطیب

موارد مصرف

• نام علمی گیاه: *Valeriana officinalis*

ریشهٔ این گیاه در طب سنتی ایران دارای ارزش دارویی است و از آن به عنوان آرام‌بخش اعصاب، خواب آور، ضد تشنج، درمان افسردگی، هضم کننده غذا و ضد دل‌پیچه استفاده می‌شود.

نام علف‌گربه برای این گیاه ناشی از ویژگی آن است که گربه‌ها را به خود جذب می‌کند و نوعی اثر روان‌گردان در آن‌ها دارد. این خاصیت به دلیل وجود آکتینیدین در عصارهٔ این گیاه است که به هورمون‌های بدن گربه‌ها شباهت دارد. این گیاه اثر مشابهی نیز بر روی موش‌های صحرایی دارد.

اثر خواب‌آوری سنبل الطیب در افراد دارای خواب طبیعی و کم خواب هر دو ظاهر می‌شود.

● مکایسم اثر

- گیاه سنبل الطیب دارای اثر آرامبخش بوده واین اثر مربوط به روغن فخرار و ترکیبات والپوتریات است. همچنین معلوم شده است که والرنال و اسید والرنیک از قوی ترین ترکیبات آرامبخش موجود در سنبل الطیب هستند.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص ترانکی وال (عصاره ریشه سنبل الطیب، عصاره اندام هوایی گل ساعتی، پودر گل آذین ماده رازک، بادرنبویه)	داروسازی دینه ایران (مجمع صنایع)
قرص و شربت نوراگل (سنبل الطیب، بادرنبویه)	داروسازی گل دارو
قطره خوراکی آنتی میگرن (سنبل الطیب، بید، بادرنبویه، رازیانه)	داروسازی گل دارو
قرص روکشدار نوراگل فود	داروسازی گل دارو
کپسول سدامین	داروسازی گل دارو

درخت مو

• نام علمی گیاه: *Vitis vinifera*

نام انگلیسی میوه این درخت: Grapes

موارد استفاده: بجز این که از انگور در تهیه شراب و سرکه استفاده می شود. از برگ این گیاه در درمان خونریزی، درد و التهاب ناشی از هموروئید استفاده می شود.

انگور نارس در درمان گلودرد و انگور رسیده در درمان سرطان استفاده می شود.

بسیاری از خواص داروئی انگور به علت هسته انگور است.

هسته انگور که جزء ضایعات این محصول است مقوی، چربی، پروتئین، کربوهیدرات و ۵-۸ درصد پلی فنل دارا می باشد.

این پلی فنل ها عمدتاً فلاونوئید هستند از قبیل: گالیک اسید، کاتشین، اپی کاتشین، گالوکاتشین، اپی گالوکاتشین.

مکانیسم اثر

• پلی فنل های موجود در هسته انگور اثرات آنتی اکسیدان قوی دارند و از پیری زودرس و سرطان جلوگیری می کند.

نام تجاری دارو	تولید کننده
قرص جویدنی هپاتوهیل	داروسازی باریج اسانس
شربت هماتوگل	داروسازی گل
پنیرک، گلهای بابونه، رازیانه، اسفناج و میوه گل سرخ، انگور قرمز، سیب، کرانبری، انار و بلاک بری)	دارو

جینکو بیلوبا

• موارد مصرف

• نام علمی گیاه: **Ginkgo biloba**

• بخش مورد استفاده گیاه: عصاره برگ گیاه است .

• عمده ترین موارد مصرف جینکو بیلوبا در درمان اختلالات وعلائم ناشی از محدودیت گردش خون مغزی (مانند کم شدن حافظه و یا اختلالات ادراکی ، سرگیجه، وزوز گوش ، سردرد ، اضطراب ، افسردگی ، خستگی) ، اختلالات عروقی محیطی ، زوال عقل (الزایمر) است .

• اثرات تقویت حافظه و افزایش تمرکز این گیاه ثابت شده است .

• ۱۶ میلیگرم مصرف روزانه عصاره جینکو با ۵ میلی گرم دونپزیل روزانه در بیماران مبتلا به زوال عقل برابری می کند.

● مکاتیسیم اثر

- سه فلاونوئید عمده گیاه جینگو بیلوبا عبارتند از کورستین، کامپفول و ایزورهمتین.
- اثر درمانی آن به علت مهار غیر اختصاصی و برگشت پذیر منو آمینو اکسیداز است که بسیاری از داروهای ضد افسردگی به همین طریق عمل می کنند.

● عوارض جانبی

- خونریزی خود بخودی و سردرد به ندرت مشاهده شده است.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص جینکورا	داروسازی اهورا دارو [ایران]
قرص ممو رکس	داروسازی ایران داروک [ایران]
قرص جینکو تیدی ۴۰ میلی گرم	داروسازی تولید دارو [ایران]
کپسول فیتوتون (جین سنگ و جینکو بیلوبا)	داروسازی گل دارو [ایران]
قرص جینکو گل	داروسازی گل دارو [ایران]

شیرین بیان

- نام علمی گیاه: *Glycyrrhiza glabra*
نام انگلیسی گیاه: Licorice

بخش موارد استفاده شیرین بیان: ریشه

- ریشه شیرین بیان دارای گلوکز و ساکاروز، آسپارژین، رزین، کومارینها، اسیدهای هیدروکسی سینامیک می باشد. ولی مهمترین ماده موجود در آن گلیسیریزیک اسید است در صورت خالص سازی کریستال های سفید دارد. در آب سرد کم حل می شود ولی در آب گرم محلول است. ۵۰ الی ۶۰ برابر شیرین تر از ساکاروز می باشد به همین دلیل طعم شیرین مایل به تلخ ایجاد می کند.
- از شیرین بیان در درمان التهاب و زخم معده، به عنوان خلط آور، ضد التهاب، طعم دهنده و شیرین کننده استفاده می شود.

عوارض جانبی

- احتباس آب و نمک و در نتیجه مصرف مقادیر زیاد شیرین بیان باعث افزایش فشارخون عروقی و کاهش ادرار از عوارض آن است. لذا در بیماران با اختلالات قلبی عروقی و مبتلایان به فشارخون باید با احتیاط مصرف شود.

Glycyrrhiza glabra

liquorice • licorice

Glycyrrhiza glabra fruits

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
مخاط چسب آفتوژل	داروسازی اکسیر دانش آسیا [ایران]
قرص د-رگلیس	داروسازی ایران داروک [ایران]
قرص مکیدنی لیکوفار (شیرین بیان، اسانس اوکالپیتوس، تنطور کاپسیکوم)	داروسازی گل دارو [ایران]
قرص روکشدار گاسترین (ریشه شیرین بیان-سرشافه های گلدار بومادران - گلهای بابونه شیرازی)	داروسازی گل دارو [ایران]

گیاه رازک

نام علمی گیاه: **Humulus lupulus**

آرامبخش، خواب آور، نشاط آور و اشتها آور، مؤثر در درمان سوء هاضمه، کولیت و سندرم روده تحریک پذیر

تولید کننده [کشور]	نام تجاری دارو
داروسازی گیاه اسانس	قطره رازک
داروسازی گیاه اسانس	قرص رازک

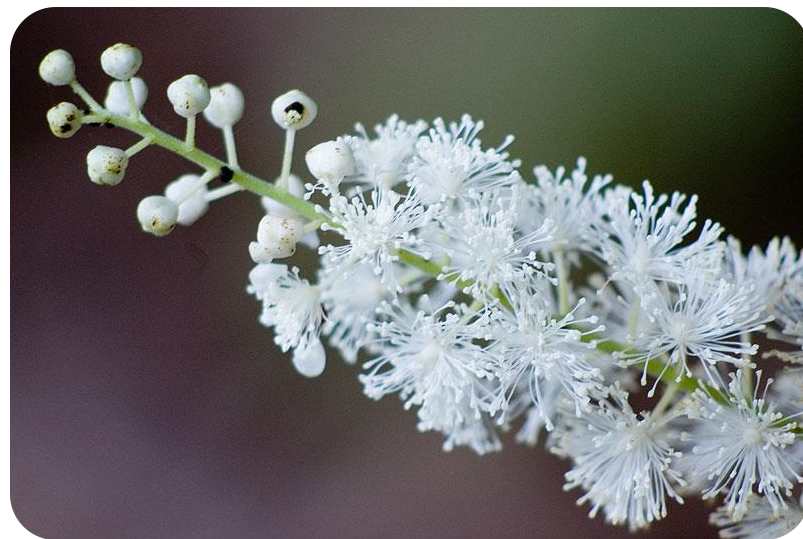
بلاک کوهش

- نام علمی گیاه : *Cimicifuga racemosa*
- بلاک کوهش black cohosh خاصیت شبیه استروژن دارد و مهمترین کاربرد این گیاه برای برطرف کردن **فشکی واژن و علائم یائسگی** و گرگرفتگی است .

- این گیاه در درمان علائم قبل از قاعدگی و قاعدگی دردناک کاربرد دارد .
- در درمان افسردگی و اضطراب یائسگی اثربخش است .
- به عنوان داروی کمکی در روماتیسم .
- کاربرد بلاک کوهش در طب سنتی بعضی از کشورها که بر روی این خواص مطالعات کلینیکی انجام نشده است عبارتند از: صرع؛ سرفه؛ سوء هاضمه؛ درد عضلانی بین دنده ای؛ نیش مار

● موارد منع مصرف

- به علت عدم مطالعات کافی در زنان باردار و کودکان کمتر از ۱۲ سال منع مصرف دارد.

● عوارض جانبی

- مشکلات خفیف گوارش و سردرد گزارش شده است.

سیر

موارد مصرف

- سیر سرشار از فولیک اسید، ویتامین C ، کلسیم، آهن، منیزیم، پتاسیم و مقدار کمی روی و ویتامین‌های B1، B2 و B3 است .
- -سیر از گرفتگی عروق جلوگیری می‌کند .
- در بیماری‌هایی که دچار گرفتگی عروق می‌باشند باعث کاهش تشکیل کلسترول در سلول‌های آئورت می‌شود. امروزه گیاه سیر در قالب مشتقات گوناگون و به شکل انواع قرصها و روغن‌ها ارائه می‌شود .
- همچنین سیر در کاهش فشار خون نیز مؤثر است .
- سیر اثرات ضدباکتری و ضد قارچ نیز دارد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص گارلت	داروسازی امین [ایران]
قطره استراگل	داروسازی گل دارو [ایران]
کرم میکوسین (سید، آویشن)	داروسازی گل دارو [ایران]
قرص روکشدار گارسین ۳۰۰	داروسازی گل دارو
قرص روکشدار گارسین ۵۰۰	داروسازی گل دارو

دم اسب

موارد مصرف

- نام علمی گیاه: **Equisetum arvensis**
- نام انگلیسی گیاه: **Horsetail**
- در طب سنتی از این گیاه برای قطع خونریزی، پوشش زخم، درمان مصله و بیماری های کلیوی استفاده می شده است .
- دم اسب حاوی سیلیکون است که باعث تقویت استخوان می شود به همین دلیل در استئوپروزیس تجویز می شود .
- همچنین اثرات ادرار آور دارد و نیز در بعضی محصولات آرایشی استفاده می شود .
- بخش مورد استفاده این گیاه اندام فوقانی تازه یا خشک شده است .
- مطالعات کلینیکی اندکی در مورد این گیاه انجام شده است ولی اثر ادرار آور آن تأیید شده است .
- در درمان سنگ کلیه، شکنندگی ناخن، پوشش زخم (موضعی) توصیه شده است گرچه برای تمام این موارد مطالعه کافی انجام نشده است.

مکانیسم اثر

- مواد موجود در گیاه دم اسب: مواد معدنی، اسیدهای سیلیسیک و سیلیکاتها، پتاسیم، آلومینیوم و منگنز، فلاونوئیدها و گلیکوزیدهای کرسٹین

تداخل دارویی

- مصرف عصاره دم اسب با آدامس ترک سیگار یا برچسب های محتوی نیکوتین ممنوع است (به علت وجود مقادیری نیکوتین در گیاه دم اسب)
- مصرف این گیاه باعث کاهش پتاسیم خون می گردد (هایپوکالمی) افرادی که مبتلا به آریتمی هستند و یا دیگلوکسین مصرف می کنند نباید از فراورده های این گیاه استفاده کنند.
- - با مصرف الکل تداخل دارد.
- - مصرف این گیاه با داروهای ادرار آور ممکن است باعث دفع مقادیر زیادی آب از بدن گردد.
- - این گیاه مانع از دفع لیتیم می شود و می تواند تداخل فطرناکی با قرص لیتیم داشته باشد.

تولید کننده [کشور]

نام تجاری دارو

داروسازی گل دارو [ایران]

قرص روکشدار مدریک

سرخ ولیک

- نام علمی گیاه: *Crataegus Oxyacantha* و *Crataegus aemula*
- تقویت کننده عضله قلب به خصوص در سالمندان، بهبود خون رسانی به قلب و سایر اندام ها، پایین آورنده فشارخون، آنتی آریتمی .
- تحقیقات نشان داده است که اثرات مهم گیاه مربوط به فلاونوئیدها و پروآنتوسیانیدین هاست که به مقدار زیاد در گیاه وجود دارند . این ترکیبات از شکنندگی مویرگ ها جلوگیری می کنند .
- این گیاه اثر گلیکوزیدهای قلبی را تشدید میکند .
- فلاونوئیدهای عمده گیاه کراتاگوس گردش خون عروق کرونر را افزایش می دهند .
- فلاونوئیدهای گیاه کراتاگوس در حفظ کلاژن جدار عروق بسیار کارآمد بوده و در نتیجه عروق را در مقابل پلاکهای آترواسکروزی حفظ می نمایند. این دارو همچنین دارای اثر ملایم دیورتیکی می باشد
- دانه های سرخ ولیک قادر به کاهش اسید اوریک و درمان نقرس می باشند .
- سرخ ولیک در کاهش فشارخون، حمله های قلبی، کاهش کلسترول سرم و تقویت حرکات قلب بسیار موثر است و به طور گسترده ای در اروپا برای کاهش فشارخون و به عنوان مقوی قلب مصرف می شود. از نظر کلینیکی داروی مناسبی برای پرفشاری خون، تصلب شرائین و احتقان قلب، ضعف عضلات قلب و نارسایی کرونر و هم چنین ضد برادی کاردی می باشد .

Photo copyright Henriette Kress
<http://www.henriettesherbal.com>

- قسمت‌های مورد استفاده سرخ ولیک :
- **گل‌های سرخ ولیک** : گل‌های آن به عنوان تقویت کننده قلب استفاده می شود که به نظر می رسد که اثر آن به خاطر بهبود گردش خون رگ‌های کرونری قلب باشد .
- **میوه سرخ ولیک** : اثر تقویت کنندگی بر روی قلب آن کمتر از گل‌های سرخ ولیک می باشد. از میوه سرخ ولیک بیشتر در درمان اسهال استفاده می شود .
- درمان تپش قلب - تنظیم فشار و تصفیه خون - جلوگیری از عواقب کلسترول و سخت شدن رگ‌ها - ناراحتی‌های گوش - در موارد آنژین - انفارکتوس و فشار بر ناحیه قلب و ناراحتی‌های ریوی موثر است.

موارد منع مصرف

- مصرف این گیاه در ۳ ماهه اول بارداری مجاز نمی باشد.

فشارها

- فرآورده های حاوی کراتاگوس باید حتماً با نسخه پزشک تجویز گردند و در طول درمان، ضربان قلب و فشار خون به طور مرتب کنترل شود .
اگر با مصرف دارو پس از ۶ هفته نشانه های بیماری بدون تغییر ادامه یابد و یا تجمع آب در پاها صورت گیرد حتماً با پزشک تماس بگیرید .
در صورت احساس درد در حوالی قلب، دست ها، بالای شکم، حوالی گلو و یا در صورت اشکالات تنفسی فوراً با پزشک مشورت نمائید.

تداخل دارویی

- این دارو سطح سرمی و تأثیر گلیکوزیدهای قلبی را افزایش می دهد .
- با مصرف توأم، تأثیر داروهای ضد انعقاد افزایش می یابد .
- از مصرف همزمان با داروهای آنتی آریتمی و سیسپراید خودداری شود .
- مصرف همزمان کراتاگوس با بتابلاکرها می تواند موجب افزایش فشار خون شود.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قطره کراتاگوس	داروسازی ایران داروک [ایران]
قرص کاردیوتون	داروسازی دینه ایران (مجمع صنایع) [ایران]
قرص روکشدار کراتاگل	داروسازی گل دارو [ایران]

قرص کاردیوتون

تقویت کننده قلب
، پائین آورنده فشار خون

کاردیوتون

سویا

• موارد مصرف

- پیشگیری از پوکی استخوان، تسکین و تخفیف علائم یائسگی،
- پیشگیری از سرطان سینه و پروستات و بیماری های قلبی و عروقی

تخم شنبلیله

- نام علمی گیاه: **Trigonella foenum-graecum**
- نام لاتین آن: **fenugreek** است .
- موثرترین خاصیت شنبلیله کاهش قند خون در بیماران دیابت ملیتوس نوع ۲ و دیابت نوع ۱ است. همچنین کاهش چربی خون در هایپرلیپیدمی. و افزایش ترشح شیر
- شنبلیله دارای خواص اثر تقویتی، ملین، اشتهاآور، خلط آور و ضد تب، ممرک جریان شیر و کاهنده قند خون است. همچنین این گیاه حاوی مقادیر زیادی آهن، فسفر و ویتامین دی است. شنبلیله یک داروی گوارشی تلخ است و می توان آن را در بیماری قند و به صورت موضعی در التهابات پوستی مصرف کرد. جوشانده دانه های این گیاه برای نرمی پوست و همچنین رفع تھریکات جلدی به کار می رود. به این منظور می توان جوشانده آن را به شکل کمپرس به کار برد. دانه های شنبلیله به لحاظ دارا بودن برفی عناصر همچون آهن در درمان ضعف عمومی بدن بسیار موثر است. جوشانده دانه های این گیاه اگر به صورت غرغره مصرف شود و در رفع ورم لوزه ها بسیار مفید و موثر است، همچنین از جوشانده آن برای افزایش میزان شیر در دوران شیردهی می توان استفاده کرد. پودر گیاه را می توان به صورت خمیر درآورده و روی کورک و دملهای چرکی پوست قرار داد .

- دانه‌های شنبلیله که مهم‌ترین قسمت دارویی این گیاه است با باز کردن مجاری عروق فون، از بروز سکته قلبی جلوگیری می‌کند. این گیاه سرشار از آهن است. پزشکان مصرف این گیاه را به افرادی که مبتلا به کم‌خونی، کمبود آهن و کمبود هموگلوبین فون اند، توصیه می‌کنند این گیاه علاوه بر ایران در هند ایتالیا و اسپانیا کشت می‌شود.

مکانیسم اثر

- شنبلیله محتوی آلکالوئید تری‌گونلین به عنوان اسانس فرار است و عامل اصلی در کاهش قند فون است.

فشارها

- بعلت اثر کاهش دهنده پتاسیم فون در بیماران قلبی با احتیاط مصرف شود و میزان پتاسیم فون اندازه‌گیری شود.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص شیکوریدین	داروسازی دینه ایران (مجتمع صنایع) [ایران]

گالگا

- نام علمی گیاه: *Galega officinalis*
- نام انگلیسی: *goat's rue*
- اثر کاهش دهنده قند خون گیاه گالگا کاملاً تأیید شده است و در دیابت ملیتوس ملایم قابل استفاده است.
- این اثر بیشتر بفاط گوانیدین موجود در این گیاه است که مقاومت بدن در برابر انسولین را کاهش می دهد.
- مصرف گیاه به صورت خام برای انسان و دام بسیار خطرناک است.

تولید کننده [کشور]	نام تجاری دارو
داروسازی دینه ایران (مجمع صنایع) [ایران]	قرص گالگا

قرص گالگا
کمک در درمان
دیابت نوع دوم

چای سبز

- نام علمی گیاه: **Camellia sinensis**
- محافظت در برابر بیماری های قلبی و عروقی، سرطان های کولون و دستگاه گوارش، کاهش کلسترول و قند خون، کاهش دهنده وزن از خواص اصلی این گیاه است .
- چای سبز خاصیت آنتی اکسیدان بسیار پر قدرتی از خود نشان داده است.

● مکانیسم اثر

- اصلی ترین ترکیبات موجود در چای سبز شامل پلی فنل ها، کافئین و اسید آمینه است .
- همپنین مفتوی فلاونوئید است، که اثرات آشکار آنتی اکسیدان دارد . فلاونوئیدهای چای سبز اثر کاهش دهنده التهاب و فاصیت ضد باکتری دارند. و مانع از پوسیدگی دندان می شوند .
- مصرف این چای دارای فاصیت ادرار آور است که بعلت وجود کافئین موجود در آن است .
- چای سبز سرشار از پلی فنل ها از قبیل کاتشین (catechins)، تئوفلاوین (theaflavins) و تیروبیگین (thearubigins) است که مسئول خواص مفید چای سبز می باشد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قرص گرین تیدین	داروسازی دینه ایران (مجمع صنایع) [ایران]
کپسول اسلیم فول	داروسازی سبز دارو [ایران]
کام گرین (قرص چای سبز)	داروسازی گیاه اسانس [ایران]
کام گرین (کپسول چای سبز)	داروسازی گیاه اسانس [ایران]

خار مریم

• موارد مصرف

- نام علمی گیاه: **Silybum marianum**
- نام لاتین این گیاه: **milk thistle**
- اثر بخشی فوق العاده عصاره دانه (تخم) خارمریم بر روی بهبود عملکرد کبد در منابع مختلف تأیید شده است.
- سیلی مارین فعالیت آنزیم **RNA** پلی مرار را در هسته سلولی افزایش داده موجب تحریک سنتز پروتئین های ریبوزومال میشود که قدرت نوسازی سلول های کبد را افزایش می دهد.
- سیلی مارین در درمان هپاتیت حاد و مزمن ویروسی موثر است. در سیروز و ایکتروز کبدی و در مشکلات کبدی افراد الکلی موثر است.
- اثرات آنتی اکسیدان و آنتی کارسینوژن گیاه خارمریم باعث مهار رادیکال های آزاد در درون سلول می شود.

مکانیسم اثر

کمپلکس سیلیمارین از اجزاء ذیل تشکیل شده است :

سیلی بنین (silibinin)، سیلی دیانین (silydianin) و سیلی کریستین (silychristin)

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
کپسول لیورهلث	داروسازی سبز دارو [ایران]
قرص لیورگل ۷۰	داروسازی گل دارو [ایران]
قرص لیورگل ۱۴۰	داروسازی گل دارو [ایران]

علف چای-گل راعی

• نام علمی گیاه: **Hypericum perforatum**

نام انگلیسی: **St. John's wort**

گیاه علف چای اثرات درمانی و سمی فراوانی دارد که امروزه لازم است پزشکان از خواص آن مطلع باشند

مهمترین خاصیت علف چای خاصیت ضدافسردگی آن است .

اصلی ترین مواد موثره موجود در این گیاه : هایپریسین (Hypericin)، فلاونوئیدهای موجود در عصاره علف چای از نظر ساختار شبیه مهارکننده های منو آمینو اکسیداز صنعتی هستند. وجود دارد.

عوارض جانبی :

مطالعات گسترده نشان دهنده این است که ۲.۴٪ افراد مصرف کننده علف پای عوارض جانبی گزارش نموده اند که عمده این عوارض عبارتند از: تهریکات گوارشی، حساسیت، خستگی. البته این عوارض ملایم و بسیار نزدیک به پلاسبو است .

تداخلات دارویی :

با داروهای مهار کننده منو آمینو اکسیداز تداخل دارد.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قطره هایپیران	داروسازی پور سینا [ایران]
قرص نروکسین	داروسازی دینه ایران (مجمع صنایع) [

پنج انگشت

موارد مصرف

نام علمی گیاه: **Vitex negondo**

میوه این گیاه قابض است و به بهبود عملکرد دستگاه گوارش کمک می کند. افرادی که دچار بواسیر یا شقاق باشند می توانند از اثرات درمانی آن سود بجويند و در جوشانده این گیاه بنشینند تا عارضه برطرف شود. میوه و برگ آن ادرار را افزایش می دهد و مقدار زیاد آن برای کلیه مضر است. این گیاه در درمان سر درد هم مفید است. این دارو جهت رفع اختلالات قاعدگی و یائسگی به کار می رود. پنج انگشت، گیاه بسیار مؤثری برای درمان اختلالات قاعدگی است. میوه این گیاه اثرات درمانی زیادی برای رهم دارد. قاعدگی را تنظیم می کند و برگ این گیاه ورم های رهمی را بهبود می بخشد و عفونت را پاک می سازد. فواید آن به قدری زیاد است که از این گیاه در قرص های گیاهی مورد استفاده برای تنظیم قاعدگی و کاهش خونریزی استفاده می شود.

VITEX LEUCOXILON:—BLANCO.
VITEX BICOLOR: WILLD.—SCHAEER.

ALLEX BICOLOR: MITT.—SCHAEER.
ALLEX LEUCOXILON:—BLANCO.

مکانیسم اثر

مکانیسم دقیق اثر این گیاه مشخص نیست ولی مطالعات نشان داده است که این گیاه ترکیب کننده (agonist) گیرنده‌های دوپامین نوع دوم (D2) است و باعث کاهش ترشح پرولاکتین می‌شود. به نظر می‌رسد گیاه پنج انگشت با اثر بر محور هیپوتالاموس - هیپوفیز اثر خود را اعمال می‌کند. این گیاه باعث کاهش آزاد شدن FSH و افزایش آزاد شدن LH و پرولاکتین از هیپوفیز می‌گردد. هورمون‌های FSH و LH در تولید استروژن (هورمون جنسی زنانه) از تخمدان‌ها و دوره تخمک‌گذاری در خانم‌ها موثرند. مطالعات نشان داده است که گیاه پنج انگشت حاوی ترکیبات استروژنیک نمی‌باشد و مستقیماً بر روی تخمدان‌ها تاثیر نمی‌گذارد. برخی مطالعات هم اثر این گیاه بر گیرنده‌های اوپیوئیدی را نشان داده‌اند.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
قطره ویتاگنوس	داروسازی پور سینا [ایران]
قرص ویتاگنوس	داروسازی پور سینا [ایران]
قطره آنتی میگرن	داروسازی گل دارو [ایران]

کرفس

موارد مصرف

• نام علمی گیاه: **Apium graveolens**

• نام انگلیسی گیاه: **Celery**

بخش مورد استفاده: تنم

اثرات درمانی گیاه کرفس:

مهرک تمایلات جنسی، ضد انگل، آنتی اسپاسمودیک، ضد نفخ، دیورتیک، به عنوان داروئی که قاعدگی را جلو می اندازد (**emmenagogue**)، ملین، آرامبخش و تنظیم کننده فشار خون است.

کرفس به عنوان دیورتیک ملایم و ضد عفونی کننده مجاری ادراری شناخته شده است و علائم آنفلوانزا و دردهای سرماخوردگی را کاهش می دهد.

اثرات ملایمی در دردهای با منشأ عصبی دارد.

دانشمندان بر روی اثرات ضد سرطان کرفس در حال مطالعه هستند.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
لوسیون موضعی سی ام	داروسازی باریج اسانس [ایران]
قرص کارویل ۵۰۰ میلی گرم	داروسازی حکیم مومن تیریزی [ایران]
کپسول اسلیم مکس	شرکت داروسازی قائم دارو [ایران]

رازیانه

● نام علمی گیاه: **Foeniculum vulgare**

نام انگلیسی گیاه: **Fennel**

ضد نفخ، خلط آور، ملایم، ضد اسپاسم، آرامبخش

افزایش دهنده ترشح شیر مادر

کاهش التهاب غشاء مخاطی دستگاه تنفسی

متسع کننده نای و برونشها

اثرات ضد میکروبی

ضد التهاب پلک و ملتحمه

موثر در دفع سنگ کلیه

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
کپسول نرم فنلین ۳۰ میلی گرم	داروسازی باریج اسانس [ایران]
کپسول شیرافزا	داروسازی گل دارو [ایران]
قطره سنکل	داروسازی گل دارو [ایران]
قطره گاسترولان	داروسازی گل دارو [ایران]
قطره شیرافزا	داروسازی گل دارو [ایران]

زرشک

موارد مصرف

نام علمی گیاه: **Berberis vulgaris**

نام لاتین آن **Barberry** است .

زرشک محتوی مقادیر زیادی ویتامین C است. سایر اجزاء گیاه زرشک بجز میوه تا خردودی سمی است و اثرات دارویی و مسمومیت دارا می باشد .

قسمت مورد استفاده این گیاه ریشه، پوست ریشه و ساقه، برگ، گل و میوه آن است .
برگ، پوست و چوب این گیاه حاوی بربرین است .

فواص درمانی: ریشه و پوست ساقه زرشک از داروهای تلخ محسوب می شوند. اثر مقوی، صفرابر و مسهل دارد. پوست ثانویه ریشه و ساقه از مقوی های تلخ بشمار آمده اثر تصفیه کننده فون، ضد عفونی کننده و کمی مسهلی دارد. پوست ریشه و ساقه زرشک را در بی نظمی های دستگاه گوارش و سوء هاضمه همراه با بی اشتوائی استفاده می کنند .

در طب سنتی استرالیا برای بیماری های تنفسی، سرماخوردگی، تب و عفونت استفاده می شود.

نام تجاری دارو	تولید کننده [کشور]
محلول خوراکی رها	داروسازی گل دارو [ایران]
کپسول رها	داروسازی گل دارو [ایران]

بابونه شیرازی

- نام علمی گیاه: **Matricaria chamomilla**
- بهبود خواب: مصرف دو فنجان پای بابونه شیرازی اثرات خواب آور ۱۰ دقیقه پس از نوشیدن نشان می دهد که در بیماران قلبی همراه با افزایش اندکی در فشار آئورت می گردد و عارضه دیگری گزارش نشده است .
- اسهال: در کودکان ترکیب عصاره بابونه شیرازی و پکتین باعث کاهش مدت بیماری اسهال می گردد .
- در درمان قولنج، آگزما و پوشش زخم کاربرد دارد .
- موکوزیت: زخم های دستگاه گوارش که از دهان تا مقعد ممکن است گسترده شده باشد و در اثر پرتودرمانی و شیمی درمانی ایجاد می شود با عصاره این گیاه بهبود می یابد .
- عصاره هیدروالکلی بابونه شیرازی جهت استفاده برای شستشو و حمام های موضعی در التهابات پوستی و بافت پیوندی، زخم های عفونی و درمان زخم های باز، آبسه ها، بثورات جلدی و زخم بستر. همچنین در موارد عمل جراحی در ناحیه مقعد، التهابات واژن و درمان زخم ها ممل بقیه در اعمال جراحی زنان کاربرد دارد.

تولید کننده [کشور]

نام تجاری دارو

داروسازی گل دارو [ایران]

محلول موضعی کامیلوگل

گرته + تانسی + نسترن

موارد مصرف

- در بیماران مبتلا به بیماری ایدز که مرحله نهفتگی را طی کرده و بیماری ایدز در آنها نمود یافته است مصرف میشود.
- دارو باید تحت نظر پزشک مصرف شود، اما دوز معمول بدین ترتیب است :
- دوز روزانه ایمو، ۱ ویال ۴ میلی لیتری است که در حداقل ۱۰۰ میلی لیتر مایع دگستروز ۵٪ رقیق شده و بصورت داخل وریدی میباشد. هر دوره درمانی بطور معمول ۹۰ روز طول میکشد اما این مدت با نظر پزشک معالج قابل افزایش است

مکانیسم اثر

ایمو دارای عصاره گیاهان تانسی، گزنه و نسترن میباشد. ایمو دارای اثرات تعدیل کنندگی سیستم ایمنی است که توانایی سلولهای دفاعی CD4 را افزایش میدهد بطوریکه با وجود افزایش اندک سلولهای CD4، بطور چشمگیری بر کیفیت زندگی بیماران میفزاید (Quality of life) و میزان بروز عفونتهای فرصت طلب (opportunistic infections) را در آنها کاهش میدهد.

- عوارض جانبی
- اگرچه عوارض این دارو همیشه و در همه افراد دیده نمیشود، اما ممکن است شامل واکنشهای حساسیتی به گیاهان موجود در دارو باشد، در غیر اینصورت هیچ عارضه جانبی خاصی بین مصرف این دارو گزارش نشده است.

- تداخل دارویی
- ایمو در تداخل دارویی ندارد و میتواند همزمان با داروهای آنتی ویرال (که معمولا مبتلایان به ایدز مصرف میکنند) استفاده شود.

دارو را دور از نور مستقیم، رطوبت و دسترسی اطفال نگهدارید

تولید کننده [کشور]	نام تجاری دارو
داروسازی رز فارمد [ایران]	ویال ایمود

تانسی

موارد مصرف

- نام علمی دارو: *Tanacetum vulgare*

درمان بیماران مبتلا به سپسیس و شوک سپتیک،
به صورت تزریق وریدی استفاده میشود.

مکانیسم اثر

- سپتی‌مب دارای عصاره گیاهان تانسی، گزنه و
نسترن میباشد.

• عوارض جانبی

- اگرچه عوارض این دارو همیشه و در همه افراد دیده نمیشود، اما ممکن است شامل واکنشهای حساسیتی به گیاهان موجود در دارو باشد، در غیر اینصورت هیچ عارضه جانبی خاصی بین مصرف این دارو گزارش نشده است.

• تداخل دارویی

- مطالعات نشان داده که سپتی‌مب هیچ گونه تداخلی با داروهای درمانی شوک سپتیک ندارد.

• مقدار مصرف

• دارو باید تحت نظر پزشک مصرف شود، اما دوز معمول بدین ترتیب است :

• دوز روزانه سیتی‌مب ۱ ویال ۶ میلی لیتری است که در حداقل ۲۰۰ میلی لیتر محلول دکستروز ۵٪، رقیق شده است و بصورت داخل وریدی در طی ۱ تا ۲ ساعت انفوزیون میگردد. دوره درمانی پیشنهادی دو هفته است.

تولید کننده [کشور]

نام تجاری دارو

داروسازی رز فارمد [ایران]

ویال سپتی مب

عشقه

- عصاره گیاه عشقه بعنوان یک داروی خلط آور، کاهنده التهاب مخاط مجاری تنفسی و رقیق کننده خلط شناخته شده
- ۲. بدین ترتیب قادر به کاهش تعداد سرفه ها و از آن بالاتر کاهش شدت سرفه های تشنجی می باشد.
- ۳. افزایش ترشحات خلط از طریق تحریک عصب واگ انجام می گیرد. ضمناً هدراکوزید C و فالكارينول موجود در این عصاره دارای اثر ضد ویروس، ضدباکتری و ضد قارچ می باشد.

- ۴. بنابراین شربت پکتوگل فرآورده این گیاه می تواند روی برونشیت های عفونی نیز موثر واقع شود. تجارب بالینی زیادی نشان داده است که عصاره گیاه عشقه قادر به درمان اختلالات تنفسی است. دانشمندان را عقیده بر این است که فالكارینول موجود در این گیاه قادر به کاهش موکوس غلیظ بوده و از تجمع آن در ریه بیماران جلوگیری می کند
- ۵. و می تواند علائم مربوط به اختلالات تنفسی را برطرف سازد . در یک مطالعه بالینی روی کودکان مبتلا به بیماری تنفسی عود کننده عصاره گیاه عشقه توانسته است همراه با اثرخلط آوری، سرفه را متوقف کرده و نشان داده شده است که اعمال ریوی را تقویت می نماید .

● ۶. همچنین تحقیقات نوین نشان داده که ساپونین های موجود در گیاه عشقه (الفاهدرین) از طریق تحریک گیرنده های بتا-۲-ادرنرژیک موجب اتساع برونشیاها می شود .

● ۷. در یک مطالعه بالینی روی ۱۳۵۰ بیمار مبتلا به برونشیت مزمن از سن ۴ سال به بالا تجویز قرص های محتوی عصاره عشقه به مدت ۴ هفته موجب برطرف شدن سرفه و تنگی نفس و خروج خلط شده و التهاب ریوی بیماران را درمان کرده است .

● ۸. در مطالعه دیگری اثر عصاره عشقه روی آسم مزمن کودکان بررسی شده و نشان داده شده است که اعمال ریوی این بیماران را بطور کامل بهبود می بخشد . شربت سرفه پکتوگل، فاقد الکل، قند و مواد رنگ کننده می باشد و چون مزه مطبوعی دارد بخوبی برای کودکان قابل پذیرش می باشد و در بزرگسالان نیز در درمان بیماری های التهابی و آسم برونش موثر است.

• حاوی ۱/۴٪ عصاره خشک برگ عشقه

